

Studieplan 2015/2016

Samfunnsfag (GLU 1-7)

Studiepoeng: 30

Studiets varighet, omfang og nivå

Studiet er et deltidsstudium som består av to emner, hver på 15 studiepoeng. Studiet går over 2 semester.

Innledning

Samfunnsfag skal utvikle en bred forståelse for samspill og konflikt mellom mennesker, samfunn og natur i ulike tidsepoker og i ulike deler av verden. Studentene skal arbeide med utvalgte geografiske områder, historiske epoker og ulike samfunnsfaglige områder. Faget skal bidra til kunnskap om samenes historie og situasjon som urfolk. Samfunnsfag 1 omfatter like deler geografi, historie og samfunnskunnskap. I geografi vektlegges Norge og Norden, Norge i verden og Europakunnskap. I historie legges hovedvekten på historie før 1800 og lokalhistorie. Samfunnskunnskap omfatter tema som er aktuelle på barnetrinnet, med hovedvekt på sosialisering, samfunnsinstitusjoner og deltakelse. . Faget skal settes inn i et fagdidaktisk perspektiv og forberede studentene til yrkesrollen som samfunnsfaglærer. Gjennom ulike tilnæringsmåter til undervisning og didaktisk refleksjon skal studentene utvikle en lærerrolle som fremmer elevenes samfunnsbevissthet, interesse for faget.

Læringsutbytte

Se nærmere beskrivelse i emneplanene.

Målgruppe

Lærere som ønsker kompetanse i å undervise i samfunnsfag for 1.-7. trinn

Kompetanse

Studiet gir undervisningskompetanse i samfunnsfag for 1.-7. trinn i grunnskolen.

Opptakskrav

Fullført 3 årig lærerutdanning

Undervisnings- og læringsformer

Se nærmere beskrivelse i emneplanene.

Vurderingsformer

Se nærmere beskrivelse i emneplanene.

Internasjonalisering

Studiet har et internasjonalt perspektiv i kraft av faglig innhold.

Studiets innhold, oppbygging og organisering

Se nærmere beskrivelse i emneplanene.

Studiet er ordinært en del av grunnskolelærerutdanningen hvor praksis er en integrert del av studiet. Studentene på videreutdanning vil imidlertid ikke ha praksis som en del av dette studiet.

Emnetabell

Emnekode	Emnets navn	S.poeng	O/V *)	Studiepoeng pr. semester	
				Høst	Vår
2SF171-1	Samfunnsfag 1, emne 1: Innføring i samfunnsfag	15	O	15	
2SF171-2	Samfunnsfag 1, emne 2: Natur og samfunn i Norge	15	O		15
Sum:				15	15

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Emneoversikt

2SF171-1 Samfunnsfag 1, emne 1: Innføring i samfunnsfag

Emnekode: 2SF171-1

Studiepoeng: 15

Semester

Høst

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

Samfunnsfag skal utvikle en bred forståelse for samspill og konflikt mellom mennesker, samfunn og natur i ulike tidsepoker og i ulike deler av verden. Studentene skal arbeide med utvalgte geografiske områder, historiske epoker og ulike samfunnsfaglige områder. Faget skal bidra til kunnskap om samenes historie og situasjon som urfolk. Samfunnsfag 1 omfatter like deler geografi, historie og samfunnskunnskap. I geografi vektlegges Norge og Norden, Norge i verden og Europakunnskap. I historie legges hovedvekten på historie før 1800 og lokalhistorie. Samfunnskunnskap omfatter tema som er aktuelle på barnetrinnet, med hovedvekt på sosialisering, samfunnsinstitusjoner og deltakelse. . Faget skal settes inn i et fagdidaktisk perspektiv og forberede studentene til yrkesrollen som samfunnsfaglærer. Gjennom ulike tilnæringsmåter til undervisning og didaktisk

refleksjon skal studentene utvikle en lærerrolle som fremmer elevenes samfunnsbevissthet, interesse for faget.

Studenten skal ha tilegnet seg følgende læringsutbytte

KUNNSKAP

- har kunnskap om samfunnsfag som skolefag og nyere samfunnsfagdidaktikk
- kjenner til undervisningspraksis i samfunnsfag i grunnskolen
- har kunnskap om samfunnsinstitusjoner, nære fellesskap og ulike kulturer
- har kunnskap om sosialisering og identitetsutvikling i barneårene
- har kunnskap om barns rettigheter, demokrati, politiske og økonomiske deltakelse
- har kunnskap om landskapsformene i dagens Norge og om hvordan man kan bruke slik kunnskap i opplæringen
- har kunnskap om naturgrunnlaget, næringsveier, bosettingsmønstre og miljø
- har kunnskap om de historiske hovedtrekk i Norge og verden fra den eldste bosetting til ca. 1800
- har kunnskap om lokal- og regional historie som disiplin og om hvordan denne kan brukes i opplæringen
- har kjennskap til sentrale samfunnsfaglige tenkemåter og metoder
- har kjennskap til sentrale kilder i faget og til kritisk vurdering av disse

FERDIGHETER

- kan anvende faglige og fagdidaktiske kunnskaper og ferdigheter i samfunnsfaglig opplæring på 1.-7. trinn, tilpasset ulike grupper elever
- kan tilrettelegge for opplæring i geografi, historie og samfunnskunnskap tilpasset ulike grupper elever og individuelle behov
- kan planlegge, lede og vurdere elevers læringsarbeid og gi læringsrettede tilbakemeldinger
- kan arbeide selvstendig med faglige spørsmål og analysere faglige problemstillinger ut fra fagområdet fakta og teorigrunnlag
- kan bruke samfunnsfaglige kilder og materiale i arbeidet med utvikling av elevenes grunnleggende ferdigheter
- kan bidra til å utvikle elevenes muntlige ferdigheter gjennom øving i møtedeltakelse, debatter og andre muntlige aktiviteter i faget
- kan tilrettelegge for samfunnsfagopplæring i et flerkulturelt samfunn
- kan bruke og vurdere digitale verktøy og kilder i opplæringen og bidra til at elevene kan forholde seg kritisk til digitale medier
- kan ta i bruk og veilede elever i sentrale samfunnsfaglige metoder
- kan arbeide med samfunnsverdier og holdninger i grunnskolens samfunnsfag
- kan kritisk vurdere lærebøker og andre læremidler til bruk i opplæringen

- kan lede elever i selvstendig arbeid innenfor fagets rammer

GENERELL KOMPETANSE

- kan tilrettelegge for samarbeid og konfliktløsning i arbeid med elevene
- kan reflektere kritisk over samfunnsfaglige spørsmål og stimulere til kritisk tenkning hos elevene
- kan reflektere over egen praksis og identifisere egne behov for faglig oppdatering
- kan kommunisere og samarbeide med barn og foresatte med ulik sosial og kulturell bakgrunn
- har innsikt i barns forståelse av faget

Innhold

- Klima-, miljø-, ressurs- og ressurskonflikter nasjonalt og internasjonalt
- Regnskog, gresslette, ørken og andre landskapstyper og hvordan mennesket lever der.
- Sosialisering og identitetsutvikling i barne- og ungdomsårene
- Barns rettigheter, demokrati og politisk og økonomisk deltakelse
- Hovedtrekk ved samfunnsutviklingen i Norge og i verden fra antikken til ca. 1800
- Bruk av samfunnsfaglige kilder og materiale
- Samfunnsfag som formidler av grunnleggende holdninger og verdier i det norske samfunn.
- Planlegging og vurdering av klassens og enkeltelevens faglige læring

Organisering og arbeidsformer

Arbeidsformer vil være forelesninger, seminarer, oppgaver og veiledning.

Praksis

Praksis er en integrert del av studiet. Faget og praksis er knyttet sammen blant annet gjennom praktiske oppgaver som studentene skal forberede på høgskolen og gjennomføre i praksisperioden, og studentenes erfaringer fra praksis vil være gjenstand for etterarbeid og fagdidaktisk refleksjon på høgskolen.

Vi viser til gjeldende *Plan for praksisopplæringen* for detaljert informasjon om innhold i praksisperiodene. *Plan for praksisopplæringen* og fagplanene supplerer hverandre.

Studenter som tar emnet som videreutdanning har ikke praksisopplæring.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan

avlegge eksamen

- Refleksjonsnotat fra praksis
- Deltakelse i et antall seminarer. Se semesterplanen for mer informasjon.
- Obligatorisk frammøte til undervisning i henhold til semesterplanen. Studenten er selv ansvarlig for å bli registrert.

Vurderingsordning

5 timers skriftlig individuell eksamen.

Eksamen teller 50% av endelig karakter i samfunnsfag 1.

Eksamen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2SF171-2 Samfunnsfag 1, emne 2: Natur og samfunn i Norge

Emnekode: 2SF171-2

Studiepoeng: 15

Semester

Vår

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

Samfunnsfag skal utvikle en bred forståelse for samspill og konflikt mellom mennesker, samfunn og natur i ulike tidsepoker og i ulike deler av verden. Studentene skal arbeide med utvalgte geografiske områder, historiske epoker og ulike samfunnsfaglige områder. Faget skal bidra til kunnskap om samenes historie og situasjon som urfolk. Samfunnsfag 1 omfatter like deler geografi, historie og samfunnskunnskap. I geografi vektlegges Norge og Norden, Norge i verden og Europakunnskap. I historie legges hovedvekten på historie før 1800 og lokalhistorie. Samfunnskunnskap omfatter tema som er aktuelle på barnetrinnet, med hovedvekt på sosialisering, samfunnsinstitusjoner og deltakelse. . Faget skal settes inn i et fagdidaktisk perspektiv og forberede studentene til yrkesrollen som samfunnsfaglærer. Gjennom ulike tilnæringsmåter til undervisning og didaktisk refleksjon skal studentene utvikle en lærerrolle som fremmer elevenes samfunnsbevissthet, interesse for faget.

Studenten skal ha tilegnet seg følgende læringsutbytte

KUNNSKAP

- har kunnskap om samfunnsfag som skolefag og nyere samfunnsfagdidaktikk
- kjenner til undervisningspraksis i samfunnsfag i grunnskolen
- har kunnskap om samfunnsinstitusjoner, nære fellesskap og ulike kulturer
- har kunnskap om sosialisering og identitetsutvikling i barneårene
- har kunnskap om barns rettigheter, demokrati, politiske og økonomiske deltakelse
- har kunnskap om landskapsformene i dagens Norge og om hvordan man kan bruke slik kunnskap i opplæringen
- har kunnskap om naturgrunnlaget, næringsveier, bosettingsmønstre og miljø
- har kunnskap om de historiske hovedtrekk i Norge og verden fra den eldste bosetting til ca. 1800
- har kunnskap om lokal- og regional historie som disiplin og om hvordan denne kan brukes i opplæringen
- har kjennskap til sentrale samfunnsfaglige tenkemåter og metoder
- har kjennskap til sentrale kilder i faget og til kritisk vurdering av disse

FERDIGHETER

- kan anvende faglige og fagdidaktiske kunnskaper og ferdigheter i samfunnsfaglig opplæring på 1.-7. trinn, tilpasset ulike grupper elever
- kan tilrettelegge for opplæring i geografi, historie og samfunnskunnskap tilpasset ulike grupper elever og individuelle behov
- kan planlegge, lede og vurdere elevers læringsarbeid og gi læringsrettede tilbakemeldinger
- kan arbeide selvstendig med faglige spørsmål og analysere faglige problemstillinger ut fra fagområdet fakta og teorigrunnlag
- kan bruke samfunnsfaglige kilder og materiale i arbeidet med utvikling av elevenes grunnleggende ferdigheter
- kan bidra til å utvikle elevenes muntlige ferdigheter gjennom øving i møtedeltakelse, debatter og andre muntlige aktiviteter i faget
- kan tilrettelegge for samfunnsfagopplæring i et flerkulturelt samfunn
- kan bruke og vurdere digitale verktøy og kilder i opplæringen og bidra til at elevene kan forholde seg kritisk til digitale medier
- kan ta i bruk og veilede elever i sentrale samfunnsfaglige metoder
- kan arbeide med samfunnsverdier og holdninger i grunnskolens samfunnsfag

- kan kritisk vurdere lærebøker og andre læremidler til bruk i opplæringen
- kan lede elever i selvstendig arbeid innenfor fagets rammer

GENERELL KOMPETANSE

- kan tilrettelegge for samarbeid og konfliktløsning i arbeid med elevene
- kan reflektere kritisk over samfunnsfaglige spørsmål og stimulere til kritisk tenkning

hos elevene

- kan reflektere over egen praksis og identifisere egne behov for faglig oppdatering
- kan kommunisere og samarbeide med barn og foresatte med ulik sosial og kulturell bakgrunn
- har innsikt i barns forståelse av faget

Innhold

- Landskapsformer i dagens Norge og hvordan man kan bruke slik kunnskap i opplæringen.
- Naturgrunnlaget, næringsveier og bosettingsmønster i Norge.
- Samfunnsinstitusjoner og nære felleskap.
- Det flerkulturelle Norge og utfordringer i den flerkulturelle skolen
- De eldste bosetninger i verden og i Norge
- Lokal- og regionalhistorie som disiplin og didaktisk redskap
- Lokalsamfunnsprosjekt som metode
- Digitale verktøy i samfunnsfagopplæringen

Organisering og arbeidsformer

Arbeidsformer vil være forelesninger, seminarer, oppgaver og veiledning.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

- Godkjent gruppebasert lokalsamfunnsprosjekt med muntlig presentasjon
- Obligatorisk frammøte til undervisning i henhold til semesterplanen. Studenten er selv ansvarlig for å bli registrert.

Vurderingsordning

Fem timers skriftlig individuell eksamen.

Eksamen teller 50% av endelig karakter i samfunnsfag 1.

Eksamen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap